

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

nr. 298 S.P.S.A.
Data 30.01.2008

Biroul permanent al Senatului
Bp. 738, 18.02.2008

(L119/08)

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă intitulată Lege privind organizarea sărbătoririi zilei de 1 Decembrie, Ziua Națională a României*, inițiată de domnii senatori Gheorghe Funar și Aurel Ardelean, doamna senator Viorica Moisiuc și de domnul deputat Ioan Aurel Rus din Grupurile parlamentare ale PRM (Bp. 738/2007).

I. Principalele reglementări

Prin această inițiativă legislativă se propune instituirea unor obligații în legătură cu sărbătorirea Zilei Naționale a României, precum și sancționarea nerespectării lor, după cum urmează:

- Guvernul este obligat ca, în fiecare an, până la data de 30 iunie să elaboreze și să prezinte spre aprobare Parlamentului programul manifestărilor dedicate Zilei Naționale a României;

- Parlamentul va avea obligația ca, până la data de 30 septembrie a fiecărui an, să aprobe printr-o hotărâre programul manifestărilor organizate în țară și în străinătate pentru sărbătorirea Marii Uniri;

- Guvernul este obligat ca, în fiecare an, să organizeze la toate ambasadele și consulatele României sărbătorirea Zilei Naționale de 1 Decembrie;

- nearborarea drapelului României în ziua de 1 Decembrie constituie contravenție și se sancționează cu amendă al cărei quantum diferă în funcție de categoria persoanei, fizice sau juridice.

II. Propuneri și observații

1. În legătură cu obligația stabilită în sarcina Guvernului de a elabora și de a prezenta spre aprobare Parlamentului, în fiecare an, până la 30 iunie, programul manifestărilor dedicate Zilei Naționale a României, respectiv în legătură cu obligația stabilită în mod subsecvent în sarcina Parlamentului de a aproba, până la 30 septembrie, printr-o hotărâre programul manifestărilor organizate în țară și străinătate pentru sărbătorirea Marii Uniri, apreciem că asemenea măsuri nu sunt excluse, *de plano*, în considerarea faptului că, potrivit art. 1 alin. (1) din Constituție, România este stat național, iar potrivit art. 4 alin. (1) din Legea fundamentală, statul are ca fundament unitatea poporului român.

2. Referitor la **art. 3 alin. (1)** din propunerea legislativă, potrivit căruia „*Guvernul este obligat ca, în fiecare an, să organizeze la toate ambasadele și consulatele României sărbătorirea Zilei Naționale de 1 Decembrie*”, menționăm următoarele:

- unul din principalele programe de diplomatie publică organizate de către toate misiunile diplomatice ale României în străinătate se referă la celebrarea Zilei Naționale a României;

- Ministerul Afacerilor Externe inițiază anual o *hotărâre de Guvern* pentru aprobarea și finanțarea acțiunilor de diplomatie publică și culturală desfășurate cu ocazia Zilei Naționale a României de către misiunile României din străinătate;

- în acest sens, în cadrul bugetului multianual al ministerului este prevăzută o sumă destinată finanțării acțiunilor organizate cu prilejul Zilei Naționale a României;

- cu ocazia Zilei Naționale a României, Ministerul Afacerilor Externe transmite anual (începând din 2005) 12.000 de pachete culturale (primate din partea Ministerului Culturii și Cultelor) destinate personalităților din țările de reședință în care misiunile își desfășoară activitatea.

În anul 2007, Ministerul Afacerilor Externe a inițiat *Hotărârea Guvernului nr. 1217/2007 privind finanțarea din bugetul Ministerului Afacerilor Externe a unor acțiuni culturale și de diplomatie publică organizate la misiunile României în vederea sărbătoririi Zilei Naționale a României*. În anul 2006, Ministerul Afacerilor Externe a inițiat *Hotărârea Guvernului nr. 1497/2006* având același scop. Inițierea hotărârii de Guvern se

realizează în urma propunerilor de acțiuni transmise de misiunile României în străinătate. Marcarea Zilei Naționale se realizează prin evenimente culturale, recepții organizate în preajma Zilei Naționale a României în spații care oferă vizibilitate în țările de reședință.

3. Referitor la **art. 3 alin. (2)** din propunerea legislativă al cărei conținut este: *„Ambasadorii și consulii României sunt obligați să-i felicite, în scris, pe cetățenii români aflați în țările respective și, totodată, să-i invite să participe la manifestările pe care le organizează cu acest prilej”*, menționăm următoarele:

O preocupare constantă a misiunilor diplomatice ale României în străinătate este relația cu diaspora. De aceea, cu prilejul Zilei Naționale, în statele care au comunități românești importante sunt organizate evenimente speciale destinate doar cetățenilor originari din România (români). Cu toate acestea, în condițiile în care se estimează că, doar după 1990, numărul cetățenilor români care au plecat în străinătate se ridică la circa 2 milioane de persoane, este puțin probabil ca toți aceștia să poată fi felicitați în scris și să participe la evenimentele prilejuite de marcarea Zilei Naționale, organizate de către misiunile României în străinătate. La aceste evenimente participă cel mai adesea personalitățile de origine română sau reprezentanții asociațiilor românești din țara de reședință.

Pe de altă parte, există un anumit reflex în cadrul disporei, dobândit în relațiile cu autoritățile, de a evita furnizarea de date personale. Chiar în condițiile existenței unei baze de date complete a tuturor cetățenilor români aflați în străinătate, efortul financiar și logistic, necesar transmiterii în scris către aceștia a unor felicitări, poate depăși 2 milioane Euro.

4. În ceea ce privește însă obligația persoanelor care ocupă funcții de demnitate publică de a participa la manifestările consacrate sărbătoririi Zilei naționale a României, a cărei nerespectare constituie contravenție și se sancționează potrivit **art. 4 alin. (2)** din propunerea legislativă, cu amendă de 20.000 lei, respectiv obligația tuturor cetățenilor români de a arbora drapelul național al României în *„sfânta zi a neamului românesc”* de 1 Decembrie, însoțită de sancțiuni pecuniare corespunzătoare, apreciem că aceste dispoziții încalcă **art. 29 alin. (1) și (2)** din Constituție, republicată, și **art. 9** din *Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale*.

Art. 9 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale – Libertatea de gândire, de conștiință și de religie prevede:

„1. Orice persoană are dreptul la libertate de gândire, de conștiință și de religie; acest drept include libertatea de a-și schimba religia sau convingerea, precum și libertatea de a-și manifesta religia sau convingerea în

mod individual sau colectiv, în public sau în particular, prin cult, învățământ, practici și îndeplinirea ritualurilor.

2. *Libertatea de a-și manifesta religia sau convingerile nu poate face obiectul altor restrângeri decât acelea care, prevăzute de lege, constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru siguranța publică, protecția ordinii, a sănătății sau a moralei publice ori pentru protejarea drepturilor și libertăților altora."*

În temeiul acestor prevederi, orice persoană are dreptul de a alege liber modul în care sărbătorește Ziua Națională a României, întrucât acesta depinde de convingerile și ideile sale referitoare la istoria statului român, precum și la conștiința sa patriotică, ce nu poate face obiectul unei obligații impuse de legiuitor. De altfel, astfel cum inițiatorii propunerii legislative arată în Expunerea de motive, aceste aspecte se referă la *datorii de onoare*, care nu pot fi confundate cu *obligațiile judiciare*, pentru a căror executare poate interveni forța de constrângere a statului.

Tot în cuprinsul Expunerii de motive se invocă faptul că în majoritatea statelor membre ale Uniunii Europene și în Statele Unite ale Americii cetățenii arborează zilnic drapelul național, însă raportat la acest argument învederăm că un asemenea fenomen este urmarea exercitării dreptului la libera manifestare a convingerilor, iar nu consecința îndeplinirii unei obligații impusă de stat în mod autoritar și represiv.

În acest context, precizăm faptul că problemele ce fac obiectul de reglementare al acestei inițiative legislative sunt legiferate prin dispozițiile Legii nr. 75/1994 privind arborarea drapelului României, intonarea imnului național și folosirea sigiliilor cu stema României de către autoritățile și instituțiile publice. Astfel, potrivit dispozițiilor acestei legi, cetățenii români sunt datori să manifeste respect față de drapelul României și să nu comită vreun act prin care s-ar aduce ofensă acestuia, având dreptul de a arbora drapelul României la domiciliul sau reședința lor.

De asemenea, potrivit art. 4 alin. (1) lit. a) din Normele privind arborarea drapelului României, intonarea imnului național și folosirea sigiliilor cu stema României, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1157/2001, este obligatorie arborarea drapelului României pe perioada sărbătoririi Zilei Naționale a României, în locurile publice stabilite de autoritățile administrației publice locale, iar în conformitate cu alin. (2) al art. 4, primarii vor organiza acțiuni pentru popularizarea evenimentului și pentru determinarea cetățenilor să arboreze drapelul României la domiciliul sau reședința acestora.

Apreciem că reglementarea în vigoare satisface atât necesitatea sărbătoririi Zilei Naționale a României în mod adecvat importanței pe care o are spiritul patriotic pentru unitatea statului și poporului român, cât și

exigențele respectării dreptului fundamental la libertatea conștiinței, garantat de Constituție, republicată, și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Călin POPESCU – TĂRICEANU

Domnului senator **Nicolae VĂCĂROIU**

Președintele Senatului